

КАЗКА: навчання, виховання, мотивування

Дидактичні казки на уроках англійської мови

Оксана ПАРФАН, вчителька англійської мови,
Івано-Франківський ліцей № 23 імені Романа Гурика

Казка, як і гра, приваблює молодших школярів. Разом з персонажами вони вчаться долати перешкоди, співпереживають, глибше розуміють сутність проблеми й роблять відкриття. Саме тому лінгвістичні казки стають педагогам у пригоді при опрацюванні різноманітних лексичних і граматичних правил.

Пропонуємо добірку таких творів до уроків англійської мови.

Сучасні діти (власне, як і сучасні дорослі) прагнуть швидко побачити результати своїх зусиль. Це можемо простежити і при вивченні іноземної мови — учнів приваблює перспектива спілкування з іноземцями, проте знайомство з граматиною, необхідність заучувати правила й винятки нерідко викликає розчарування. Витрачаючи багато зусиль на запам'ятовування довжелезних списків слів та граматичних конструкцій, діти втрачають інтерес до подальшого опанування мови. Це стає головною перешкодою в оволодінні іноземним мовленням. Тож першочергове завдання педагога — постійно підтримувати навчальну мотивацію школярів: якщо дітям цікаво, вони легко й охоче здолають труднощі, швидко і якісно опановують матеріал, без проблем засвоюють іноземне мовлення.

Одним з ефективних інструментів підвищення навчальної мотивації молодших школярів є дидактична казка.

Роль казки в освітній діяльності

Діти сприймають казку так само позитивно, як і гру, легко запам'ятовують лексику, якщо вона пов'язана з персонажами.

Використання дидактичної казки на уроці має кілька переваг:

- завдяки сильному емоційному впливу дитина легко запам'ятовує інформацію;
- казка допомагає створити ситуацію успіху;
- дитина відчуває задоволення від вивчення іноземної мови, і цим самим підвищується мотивація до навчання;

- казка допомагає пізнавати світ і розвивати уяву, важливу для кожної людини — не лише для представників творчих професій;
- як правило, у казці висловлюється певна почальна ідея, тому виховання відбувається ненав'язливо;
- діалоги забезпечують необхідне повторення лексичного матеріалу, що полегшує поповнення словникового запасу учнів.
- введення нової лексики відбувається мимохідь, без попередньої словникової роботи, — діти здогадуються про значення незнайомих слів з контексту або з опорою на зображення, якими вчитель супроводжує сприймання казки.

Дидактичні казки можна застосовувати на різних етапах уроку: під час опанування нового матеріалу, його закріплення, узагальнення і систематизації знань.

Ефективність застосування казки у навчанні англійської мови залежить від багатьох чинників: завдань, які перед собою ставить педагог, етапу уроку, на якому послуговуються казкою, а також умінням учителя творчо підійти до організації освітньої діяльності учнів, використання наочності тощо. Мовлення педагога при роботі з казкою має бути не тільки чітким, а й емоційним, інтонаційно правильно оформленим, з попередньо продуманою кількістю пауз для кращого розуміння тексту дітьми.

Продемонструємо кілька зразків застосування дидактичної казки під час розкриття учням різних навчальних тем.

Артикль a/an

Допомогти запам'ятати граматичні конструкції, створити емоційне ставлення до них можна, застосувавши прийом персоніфікації, увівши елементи цих конструкцій (наприклад, займенники чи артикли) в казку у вигляді персонажів, як у поданій нижче оповідці.

Казка “Маленькі бешкетники”

Колись давно в одному англійському місті жила сестричка An та братик A. І так вони полюбили бешкетувати, що батьки й не знали, що з ними вдіяти. Як тільки діти сідали за обід, одразу починали сперечатися, хто буде їсти які овочі та фрукти. Тоді мама вирішила їм допомогти. Ті фрукти й овочі, які починаються на голосний звук, вона віддавала донечці An: an apple (яблуко), an apricot (абрикос), an orange (апелсин). А ті, назви яких розпочинаються на приголосний, дісталися синові A: a banana (банан), a potato (картопля), a grape (виноград).

Прикметники. Назви кольорів

При вивченні теми “Кольори” на етапі закріплення знань доцільно супроводжувати читання казки демонстрацією кольорових карток. Оскільки учні вже ознайомилися з назвами кольорів, немає необхідності вдаватися до українського перекладу імен персонажів, які збігаються з ними. Аби урізноманітнити повторення матеріалу, заздалегідь варто підготувати такі картки і для дітей — вони демонструватимуть їх, відповідаючи на запитання за змістом казки.

Казка “Сила любові”

В одному королівстві жив White king (Білий король) із White queen (Білою королевою). І мали вони п'ятеро синів на ім'я Red (Червоний), Green (Зелений), Blue (Синій), Yellow (Жовтий), Purple (Фіолетовий). Усі сини були дуже дружні й мали спільне захоплення — любили

малювати природу. Небо малював Blue, траву — Green, сонечко — Yellow, квіти — Red and Purple.

А в сусідньому королівстві жив Black king (Чорний король) із Black queen (Чорною королевою). Дітей у них не було, тому вони дуже заздрили White King. Пішли вони до злого чаклуна і перетворили п'ятьох братів на п'ять black (чорних) олівців.

У зачарованому королівстві жила маленька сирота. Вона дуже любила малювати, але була бідною і не могла купити собі фарби чи олівці. Саме вона і знайшла п'ять чорних олівців. Дівчинка дуже зраділа: тепер вона зможе малювати! Хоч малюнки виходили чорно-білі, вона не засмучувалася, а уявляла їх кольоровими. І так дівчинка полюбила ті олівці, що ніколи з ними не розлучалася.

Одного дня дівчинка прокинулася — а в коробці на столі сплять п'ятеро маленьких братиків. Дівчинка дуже здивувалася, але вони пояснили їй, що сталося. Так вона силою своєї любові розвіяла чари злого чаклуна. Брати забрали свою подружку до королівської родини, де вона отримала ім'я Orange (оранжевий). Усі вони жили довго і щасливо, і залюбки малювали разом чудові картини.

Прикметники. Назви почуттів

Дидактичні казки з прикметниками, які стосуються теми “Почуття”, доречніше використовувати на початковому етапі вивчення цієї теми. При цьому варто застосовувати зображення емоцій, які допоможуть дітям зрозуміти зміст розповіді без перекладу. Після того, як учитель прочитає казку, супроводжуючи її демонстрацією відповідних зображень, він пропонує дітям *гру “Перекладач”*: педагог називає словосполучення з казки (Angry king, Brave prince), а учні перекладають, не підглядаючи у словник (Злий король, Сміливий принц). Така робота захоплює дітей, створює ситуацію успіху, спонукає запам'ятовувати нову лексику, знижує страх мовленнєвої діяльності — тобто знімає психологічний бар'єр, який перешкоджає спілкуванню. Наведена гра стимулює позитивні емоції, збільшує мотивацію до вивчення англійської мови.

Для закріплення знань наприкінці уроку діти виходять до дошки і знаходять серед численних карток із зображеннями почуттів та емоційних станів тих персонажів, які їм сподобалися.

Бібліографія

Добірки дидактичних казок, які варто використати на уроках англійської мови, було опубліковано в “УПШ”, 2015, № 1; 2017, № 4.

Замовляйте попередні номери журналу на сайті upsh.com.ua

**Стільці зачаровані. Сили дівчата,
І можна в країну казок вирушати.**

(Надіслала Н. Нарчинська, м. Жашків, Черкаська обл.)

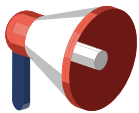
НЕ БАРІТЬСЯ!

Передплатіть на II півріччя сучасний журнал
“Учитель початкової школи”

Отримайте надійну фахову підтримку

Акція! На сайті upsh.com.ua/peredplata
передплата на комплект журналів
“Учитель початкової школи” + “Джміль”
зі знижкою **-20%**

Індекси для передплати на пошті:

68604 комплект “УПШ” + “Джміль”

89869 журнал “УПШ”

+ **якісні е-матеріали до кожного випуску:**

- відео- й аудіоматеріали
- розвивальні вправи
- картки із завданнями
- пам'ятки та презентації
- дидактичні ігри

**Відтепер передплатники “УПШ”
можуть читати журнал онлайн!**

Повні версії всіх публікацій —
на сайті upsh.com.ua

